

WADNIEMENSKI KURIER POLSKI

Brzaskowej 13 tel. 188
Kadakoła otwarta od 12-1 i 3-6
Administracja 10-114-6
Prenumerata miesięcznie zł. 4.
z odnośnieniem i przes. poczt. 4 zł. 80 gr.

Nr 21 Rok III
GRODNO
czwartek 21 stycznia 1926 r.

OGŁOSZENIA: Za 1 wiersz mm z tekstem Drobny wyraz 10 gr. Dla poszukujących pracy większe wyraz. Miesięcznie p/g umowy. Dla ogłoszeń układ stronicowy 8-10 szpaltowy. Każda nowa podwyżka taryfy ogłoszona w nagłówku, obowiązuje wszystkie już przyjęte zamówienia bez uprzedniego zawiadomienia.

P **A** **L** **A** **C**
ulica Pocztowa 26
Cena od 75 gr.

Dzisiaj gigantyczny film **DEMON MORZA** w rol. **Milton Sills**
Dramat w 12 akt. orjent. i w 12 akt. głów.

i inne najwybitniejsze potęgi ekranu kreują 14 głównych postaci dramatu.

3000 statystów bierze udział w masowych scenach. 285,000 dolarów wyniosły koszty samych kostiumów. 200 fachowych marynarzy odgrywało rolę galerników. 70 inżynierów i techników pracowało przy budowie potrzebnych dla filmu akcesoryj. 7 fachowych kapitanów zaangażowano do kierownictwa galerami 4 galery zbudowano przy kolosalnym nakładzie pieniężnym wynoszącym 275.000 dolarów, 1 wielki parowiec podczas dokonywania zdjęć na oceanie Spokojnym zatonął.

Uroczystość Staszycowska w Grodnie

Dzięki inicjatywie Pol. Macierzy Szkolnej i sprężystej organizacji obranego Komitetu z p. dyr. Wilkowskim na czele grodnianie mieli sposobność złożenia publicznego hołdu w Akademii zorganizowanej w teatrze miejskim dn. 17 stycznia, jednemu z najpotężniejszych filarów państwowości i kultury polskiej ubiegłego stulecia, obywatela o wzniosłym umyśle, szczerym sercu, który dźwignął z pomocą zaszczerpiał w rozwinięciu sprawy Rzeczypospolitej i wzniósł ją na wyżyny konstytucyj 3-go Maja.

Życie i prace człowieka tej miary co Staszyc znaleźli wymownego rzecznika w panu Cytarżyńskim, który w treściwej, jasnej i świetnie obrazowanej prelekcji, rozwinął przed słuchaczami cały ogrom dokonanych przez Staszyc. II wykazał, że może działać jednostka uposażona w wysoki poczucie obowiązku społecznego przy odpowiednim uzdolnieniu. Prelekcja zakończona nastrojowym marszem żałobnym Chopin'a, w wykonaniu orkiestry 76 pp., nadała ton właściwy całej uroczystości, która na tle prologu ułożonego przez ofiarnych i wysnute uspołecznionych artystów sceny naszej, którzy nie zawahali się wziąć udział w żywym obrazie

w poczucie obowiązku obywatelskiego, rozwinęła się wysoce artystycznie.

Na cześć koncertową złożyły się: śpiew pp. Pietkiewiczowej, por. Wiszowskiego, deklamacja p. Świechowskiej i gra na skrzypcach p. Dworakowskiego.

Nie dając oceny poszczególnych numerów należy przyznać, że cały program stanął na wysokim poziomie. Wdzięczny głos por. Wiszowskiego zniwalał słuchaczy swą melodyjnością.

Przepięknie wypowiedziany fragment ściekiewiozowski Pogrzeb p. Wołodjowskiego przez p. Świechowską dał miarę jej niepospolitego talentu debiamatorskiego. P. Pietkiewiczowa wykazała dobrą szkołę i umiejętność frazowania trudnych melodii. A wreszcie postać wszystkich i oszarował p. Dworakowski, którego niepospolity talent marnuje się w nieodpowiednich dla tak znakomitego artysty warunkach.

Na zakończenie uroczystości Zawodowej żeńskiej wykonały parę pieśni chóralnych, wróżących dobro na przyszłość.

Organizatorom Akademii należą się słowa uznania za tak wyjątkowo podniosłą uroczystość.

Świetlica Kola Polek

Świetlica Kola Polek otwarta za Niemnem funkcjonuje od Listopada. Składa się z grupy 30 dziewcząt, w wieku 14-20 lat, przeważnie ze sfery rzemieślniczej. Z chwilą przeniesienia się do średniości otwarto te zajęcia na drugie 30 dziewcząt. Świetlica ma za zadanie krzewienie

oświaty pozaszkolnej ujętej w formę popularnych pogadanek, ćwiczeń fizycznych, robót ręcznych, śpiewu chóralnego. Pogadanki z dziedziny historii prowadzone są przez p. Marię Giedrojciównę z zast. Stefanowicz Nowicką, z literatury: p. Funkową i Błotnicką; przyrody p. Kłicką; roboty ręczne: pp. Wiszowską i Romiszewską. Religję wyklada ks. Dz. Tortyllo. Hygienę:

Teatr Miejski

Dzisiaj w czwartek 21 b. m.

Wieczór humoru, satyry i muzyki

Pożegnalny występ

znanych na całym świecie muzykalnych komików i piewców humoru

B I M A i B O M A
STANIEWSKICH

Szczegóły w afiszach. Bilety do nabycia w kasie teatru w cenie od 75 gr. do 3 zł.

p. Talheimowa. Gimnastykę: pp. Stefanowiczówna i Beresniewiczówna. Zawzięte i popularne p. Inspektora Szkol. Kosikowskiego i kierowniczkę Szkoły p. Piotrowskiej, świetlica korzysta z dwu sal w szkole powszechnej. Na 6. Zawzięte: ożają p. Prezydentowi i Zarządowi Domu Żołn. ma bezpłatny wstęp do teatru na sztuki mające na celu oświatę.

Kola Polek zakładając Świetlicę kierowało się podwójnym celem: urobienia z tej grupy materiału o poczucie obywatelskim o moralnych podstawach, wyrabiających z nich użyteczne a niezachwiane jednostki odporne na szerzący się dzisiaj rozkład moralny.

Drugim celem jest przygotowanie z tej grupy zdrowego fizycznie i duchowo materiału do przyszłych zajęć w kole. W myśl powyższego, Kola wysła już na II kurs do Centralnego Obozu, Wyszak. Fi-

zycz. swoje delegatki-instruktorce. Chwila kryzysu finansowego w kraju, szerzącego bezrobótność, przyczyniła i w naszych sferach robotniczych klęskę materialną. W świetlicy są dziewczęta zwolnione z fabryki, z pracowni krawieckich, z zajęć w domach prywatnych. Zarząd Kola całeni siłami stara się ulżyć im. Pierwszą więc urzędową imprezą ma na celu nabycie maszyny szyciarskiej. Impreza poparta i zrozumiana przez społeczeństwo da możność pracy zarobkowej grupie dziewcząt, wśród których jest wykwalifikowana. Jednakże i do czasu nabycia maszyny można by im w pewnym erze dopomóc przez obstarowanie w świetlicy kostiumów bibułkowych na projektowaną „Redutę” Czerw. Kżyż. Za wykonanie i doświadczenie artystyczną kostiumów odpowiada p. Stefanowicz-Nowicka, która przylmuje obstarunki (Grodziarska Nr 2.)

Protokół

z odbytego wieceu w dniu 17 stycznia r. b. byłych wojskowych w lokalu kina „Saturn”

Wiece zgalił przewodniczący Rady Międzyzwiązkowej kol. Kozon, a następnie powołano na przewodniczącego wieceu kol. Ziemaka, na sekretarza kol. Światłowskiego i na asesorów kol. Hochs i Kwieka.

Po przemówieniu przewodniczącego Ziemaka i uroczystu przez powstanie pamięci Staszycza ustalono następujący porządek dzienny:

1) Przemówienie ogólne p. Kosiółkowskiego.

2) Przemówienie ogólne kol. Hummera.

3) „Frytza”

4) „post” Łaszkiewicza.

(Sprawozdanie z przemówień w oryginalu protokołu).

Jednocześnie przez zebranych na wieceu uchwalono następującą rezolucję:

Byli wojskowi zlekceważeni i odepchnięci przez rząd i społeczeństwo od współpracy w rozbudowie państwowości polskiej, postanowili zjednoczyć się i stanąć do czynu, by ratować zagrożony i rażony trydem przekupstwa i zbrodziejstwa był Najjaśniejszej Rzeczypospolitej.

2) Polska powinna rządzić tylko ludzie czystych serc i rąk, którzy poświęceni bez granic i twarzą służą w życiu społecznym zdobyli zaufanie narodu.

3) Żądamy pracy dla bezrobotnych byłych wojskowych.

4) Żądamy usunięcia z biur żon, córek i krewnych, mających zabezpieczony byt przez głowy rodziny.

5) Żądamy oddania w ręce sprawiedliwości wszystkich winnych nadużyć, nie wyłączając nawet i członków ciał ustawodawczych i wykonawczych, oraz konfiskaty majątków tym, którzy dorobili się fortun z grosza społecznego.

6) Żądamy zaprzestania wszelkich kroków, zdążających do nowelizacji ustawy, która by kasowała wszystkich inwalidów wojennych do 85 proc. niezdolności zarobkowej włącznie.

7) Żądamy zaprzestania rewizji i superrewizji tych inwalidów, którzy zostali uznani już za inwalidów wojennych na stałe.

8) Żądamy przeprowadzenia natychmiastowej koncesji, odebrania ich niepowołanym i rozdzielenie tychże koncesji inwalidom wojennym, wdowom i sierotom po poległych.

9) Żądamy natychmiastowego zwaloryzowania rent inwalidzkich, celem dania możności inwalidzie wojennemu stworzenia stałego warsztatu pracy. „Prócz od Polski z brudnymi rękoma” pod tym hasłem niech się łączą i wystąpią wszyscy byli wojskowi.

W dalszej dyskusji uchwalono wystąpić dwiema depeszami:

1) Prezydent Rzeczypospolitej Warszawa Belweder

„Zebrani na wieceu byli wojskowi w Grodnie dnia 17 stycznia składają Najwyższemu Dostojnikowi Państwa wyrazy czci i holdu”.

2) Marszałek Piłsudski Warszawa Sulejówkę

„Zebrani na wieceu byli wojskowi w Grodnie dnia 17 stycznia składają Twórcy Armji Polskiej hold i cześć”.

Prezydjum wieceu.

Po wyczerpaniu wolnych dyskusji wiece zamknięte.

Teatr Miejski

Dzisiaj drugi i ostatni występ słynnych komików muzycznych Bims Boma.

Teatr Żołnierski

Dzisiaj znakomicie inscenizowana bajka p. t. „Kopciuszek” w wykonaniu najlepszych sił żołnierskiego teatru z towarzyszeniem chóru oraz baletu.

Dzisiejsze przedstawienie jako przeznaczone dla dzieci rozpoczyna się o g. 18-tej Jutro „Kopciuszek” dla młodzieży szkolnej. Początek również o g. 18-tej.

Walne Zebranie Tow. Ochrony Kobiet w Grodnie

odbędzie się dn. 25 t. j. w poniedziałek o godz. 5-tej w Starostwie w sali Sejmikowej—niezależnie od ilości przybyłych osób uważane będzie za prawomocne. — Na to zebranie zjeżdża do Grodna powszechnie znana delegatka—instruktorka p. Zarembina, która wygłosi odnośnie do zagadnień Towarzystwa referat.

Na porządku dziennym wybór stałego Zarządu.

Z Sądu Okręgowego

Przed kilku dniami Sędzia Sądu Okręgowego Komar w trybie postępowania uproszczonego, przy udziale Podprokuratora Korab-Karpowicza, rozpoznawał sprawę Michała Budrawskiego i Aleksandra Jaroszewicza osk. z art. 51 i 268 cz. I k.k. o to, że działając wspólnie zranili niejakiego Matakiewicza, zadając mu ciężkie uszkodzenie ciała.

Oskarżeni do winy się nie przyznali oświadczając, że inkryminowanego im przestępstwa nie popełnili. Poszkodowany oraz jednego ze świadków niejaki Awdziej, stwierdzili, że z powodu olemności twarży napastników dojrzeć nie mogli, co stało w sprzeczności z zeznaniami, złożonymi u sędziego śledczego, gdzie obaj ci świadkowie wskazywali na oskarżonych, jako istotnych winowajców.

Wobec tego Sędzia, po wysłuchaniu głosu stron (bronił osk. z Urzędu adw. Horbaczewski) wydał wyrok uniewinniający obu podsądnych, a jednocześnie postanowił odpis zeznań świadków Matakiewicza i Awdzieja, złożonych u sędziego śledczego oraz odpis zeznań tychże świadków, złożonych na przewodzie sądowym przesłać Prokuratorowi przy Sądzie Okręgowym w Grodnie, celem uozynienia właściwego użytku, t. j. pociągnięcia Matakiewicza i Awdzieja do odpowiedzialności za złożenie fałszywych zeznań.

Proces komunistyczny

W dniu dzisiejszym Sąd Okręgowy, w składzie sędziów: Wice-Prezesa Sądu Nowińskiego (przewodniczący), Iljina i Kaszubskiego, przystąpił po raz drugi, do rozpoznania sprawy Izraela Stolarskiego i innych w liczbie 32, osk. z art. 102 cz. I k. k. o przynależność do partji komunistycznej.

Oskarżenie wnosi podprokurator Desin.

W obronie oskarżonych występują adw. poseł Śmiarowski, Dąbrowski

i Frenkiel z Warszawy, oraz z miejscowych Firstenberg i Dąbrowo.

Na rozprawę zawiązano 11 świadków oskarżenia i 74 świadków obrony.

W charakterze biegłych stają Dr. Dr. Jakimowicz, Lipnik, Lichtenstejn, p. Michalik i p. Rodwin, oraz w charakterze tłumacza ławnik Magistratu m. Grodna Józef Rubinraut. Proces potrwa przypuszczalnie 8 dni.

Errata

W notatce z teatru żołnierskiego wkradły się w dwóch miejscach omyłki, dzięki czemu dwa okresy w takowej są nie jasne. W II-iej szpalonie 4, 5, 6 i 7 wiersze winny brzmieć „bez obawy przechalowania w szary i patosie, groteskowość bowiem ujęcia tej Bajki, wszystkiemu nadawała cechę szczerzego komizmu”.

W III-iej zaś szpalonie w I wierszu od góry zamiast słowa „uznaniem” no być umiarem.

List do redakcji

Szanowny Panie Redaktorze:

Słowa moje wypowiedziane na wieceu b. wojskowych w stosunku do prasy miejscowej brzmiały „prasa tuł. boi się tępić zło i łajdactwo, gdy wpływają do niej zażalenia od poszczególnych obywateli w formie intrygi lub plotki, by nie traćcie prenumeratorów”. Rzucają to zdanie do zebranych b. wojskowych miałem na myśli, że Rada Międzyzwiązkowa, każde otrzymane zawiadomienie o najmniejszym nawet przestępstwie będzie dokładnie badać, przed podaniem do pracy, tak by

odroźnić intrygę od plotki, ziarno od plewy, cnotę od przepuszczeń.

Z przykrością przecież wszyscy przyznać muszą, że dzisiaj poczucie koleżeństwa zanika z dniem każdym. Dzieje się to jedynie dlatego, że żyjemy w takiej atmosferze, która nas otacza.

Każdy krok naprzód, każde silniejsze powodzenie kolegi po innych zółci. To też Rada Międzyzwiązkowa tępi zło, szubrawstwo, protekcyjizm i łajdactwo, choćby nie publikowano czasem obywatela uczciwego, który nic nie winien.

Nieprawdziwe dane dostarczają zwykle ludzie mało zdolni, przeciętni t. j. tacy, którzy nie došli do wyższych ideałów, bo oni powodzenie kolegów nazywają szczęściem, niezastępowalnymi łaskami i t. p. Świadomość tego rodzi w nich zawiść, rodzi nienawiść do wszystkich, co wyższe, co silniejsze, niżli oni.

Racz przyjąć wyrazy szacunku
Jan Hummer.

Przybłąkał się w sobotę 16 stycznia na ul. Orzeszkowej wprost redakcji mały szczeniak czarny, kołce łapek białe. Wiadomość w Redakcji.

Korepetycji języków

łaciński, francuskiego i niemieckiego w zakresie wszystkich klas gimnazjalnych u dzielnicy, Krackiewicz Puszkinińska 28.

Zgubiono kartę pobytu № 135 wydaną przez Starostwo Grodzieńskie w 1924 r. na imię Bertę Rubaszowej.

Czytajcie „Nadniamiński Kurjer Polski”

Doktor

Z. WEJSBREM

Orzeszkowej 4, telef. 31

Promienie Rentgena: Prześwietlanie płuc, serca i żąłdka. Leczenie chorób skórnych i włosów.

Diathermia czyli elektr. przegrzewanie:
Reumatyzm, ischias, choroba serca, podagra.

d'Arsonwalizacja, elektryzacja, masaż wibracyjny, lampa kwarcowa.

13-16

Fabryka Kafli

„Stanisławów”

poleca własnego wyrobu doskonalej konstrukcji piecyki kafilowe przenośne, wyróżniające się ogromną oszczędnością opału, wysoką jakością i niską ceną.

Sprzedaż w magazynie fabrycznym przy ul. Kolejowej.

Również na składzie są przenośne kuchenki bardzo praktyczne, dogodne i tanie.

Telefon № 51.

Ogłaszajcie się w „Kurjerze Nadniamińskim”

Składajcie ofiary na

KUCHNIĘ DOBROCZYNNOSCI